

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tad-9 ta' Jannar, 2012

Citazzjoni Numru. 1019/2008

Mediterranean Flower Products Limited (C-2197)

-vs-

- 1. Flower Power (Sales) Limited;**
- 2. L-Avukat Dottor Andrew Borg Cardona bħala l-Amministratur provvizorju tal-istess soċjeta' Flower Power (Sales) Limited; u**
- 3. Jason Sammut, Maria Sammut u Dr. Renzo Porsella-Flores u l-Prokuratur Legali Louisa Tufigno maħtura kuraturi deputati sabiex jirrapreżentaw lill-assenti Nathalie Sammut, ilkoll salv għal Maria Sammut, bħala eredi tal-mejjet George Sammut**

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ipprezentat fit-8 ta' Ottubru 2008 li permezz tiegħu s-soċjeta' attriċi ppremettiet:

1. Illi s-soċjeta' intimata tikri mingħand is-soċjeta' esponenti l-*garden centre* ġewwa Ta' Qali magħruf bħala 'Flower Power', versu l-ħlas ta' kera fl-ammont ta' elf disa' mija u tnejn u erbgħin Ewro (€1,942), ġja' Lm834, fix-xahar li jithallas fl-aħħar ta' kull xahar b'lura, liema konċessjoni lokatizja tinkludi *inter alia*, l-avvjament tan-negozju tal-ortikultura u xiri / bejgħ ta' pjanti, kif ukoll l-art u l-bini li minnhom jitmexxa dan in-negozju flimkien ma' l-aċċessorji, attrezzi u pertinenzi kollha tagħhom;

2. Illi din il-konċessjoni lokatizja, li kienet saret żmien ilu, ġiet ratifikata fil-kuntratt fl-atti tan-Nutar Anthony Abela datat 10 ta' Gunju 1998, li kopja tiegħu qed tiġi hawn annessa, esebita u mmarkata bħala Dok. A1, u sussegwentement modifikata permezz tal-iskrittura privata datata 6 ta' Novembru 2002, li kopja tagħha qed tiġi hawn annessa, esebita u mmarkata bħala Dok. A2;

3. Illi permezz tal-iskrittura privata datata 6 ta' Novembru 2002 (Dok. A2), l-antenat tal-intimati, George Sammut, kien iggarantixxa personalment u *in solidum* ma' l-imsemmija soċjeta' intimata, l-obbligi kollha minnha assunti in virtu' tal-iskrittura privata *de quo*, inkluż għalhekk l-obbligu tal-ħlas tal-kera dovut kif fuq premiss;

4. Illi konsegwentement, l-intimati Jason u Nathalie aħwa Sammut, ulied l-istess George Sammut illum mejjet, u l-armla tiegħu Maria Sammut ġia' komparteċipi fil-komunjoni tal-akkwisti ġja' eżistenti bejnha u żewġha, bħala l-eredi tal-imsemmi George Sammut, illum huma lkoll garanti *in solidum* tal-obbligi kollha tas-soċjeta' intimata Flower Power (Sales) Limited;

5. Illi minkejja illi s-soċjeta' intimata kienet f'xi żmien qiegħda teffetwa b'mod regolari l-pagamenti tal-kera dovut għall-fond *de quo*, illum hija tinsab moruża fl-ammont totali ta' tmienja u għoxrin elf, disa' mija u tmenin Ewro (€28,980) kalkolati sal-iskadenza tat-30 ta' Settembru,

2008, skond prospett li qed jiġi hawn anness, esebit u mmarkat bħala Dok. B;

6. Illi l-ammont ta' arretrati ta' kera fuq imsemmi jinkludi l-iskadenza tal-kera depożitata taħt l-awtorita' tal-Qorti mis-soċjeta' intimata fit-18 ta' Ġunju 2008 permezz taċ-ċedola ta' depożitu fl-ismijiet Flower Power (Sales) Limited vs Mediterranean Flower Products Limited (Ċedola Numru 1255/08), liema depożitu m'huwix aċċettat mis-soċjeta' esponenti *stante* illi dan sar b'mod irregolari, mingħajr ma' l-istess skadenza ġiet offruta lis-soċjeta' esponenti, u kwindi bi ksur tad-dispożizzjonijiet tal-Liġi u minkejja t-twissija preċedenti mogħtija mis-soċjeta' esponenti, permezz ta' ittra tal-5 ta' Marzu 2008, li kopja tagħha hija hawn annessa, esebita u mmarkata bħala Dok. G, skond kif jista' jirriżulta aħjar waqt it-trattazzjoni ta' dan ir-rikors;

7. Illi permezz ta' ittra tal-21 ta' Jannar, 2008, li kopja tagħha qed tiġi hawn esebita, annessa u mmarkata bħala Dok. D, is-soċjeta' esponenti tat il-kongedo lis-soċjeta' intimata u, filwaqt li intimatilha t-terminazzjoni tal-lokazzjoni fit-terminu tal-liġi, interpellatha sabiex tiżgombra mill-art kompriża fil-kirja u sabiex tirrilaxxa l-pussess tal-art, attrezzi u makkinarju relattiv;

8. Illi *oltre* dan, is-soċjeta' intimata, obbligata għall-manutenzjoni u preservazzjoni fi stat tajjeb tal-impjant u makkinarju kollu kompriż fil-kirja, senjatament il-*"boilers"* u l-impjant tar-*"Reverse Osmosis"*, ħalliet jiddeterjora sew dan l-apparat essenzjali u ta' valur kbir u, għall-ħabta ta' Frar 2008 (almenu sa fejn jirrigwarda l-*'boilers'*), żmontat dan l-apparat essenzjali, jew ħalliet lil min jiżmontah, u ddisponiet minnu jew ħallietu jittieħed minn terzi;

9. Illi għalkemm l-intimat Jason Sammut, anke f'ismu proprju, aċċetta li jagħmel tajjeb għal *"boilers"* żarmati u trasferiti lil terzi mingħajr il-kunsens jew konsapevolezza tas-soċjeta' esponenti, jew billi jirrimpjazzahom jew billi jħallas lill-istess soċjeta' esponenti l-valur tagħhom wara stima peritali, l-intimati baqgħu għal kollox inadempjenti *nonostante* li ġew notifikati bl-istima peritali relattiva, kopja

ta' liema qed tiġi hawn annessa, esebita u mmarkata bħala Dok. E;

10. Illi *inoltre*, jirriżulta wkoll illi l-impjant tar-*reverse osmosis* li kien jifforma parti mill-lokazzjoni favur is-soċjeta' intimata, u li għalih u għal manutenzjoni tiegħu saret riferenza speċifika fil-kuntratt tal-10 ta' Ġunju 1998 (Dok. A1), ukoll ġie żmontat u mneħħi bil-konsegwenza li illum ma baqax jeżisti, bi preġudizzju kbir għas-soċjeta' esponenti bid-danni relattivi kkwantifikati fl-annessata stima peritali esebita u mmarkata bħala Dok. F;

11. Illi s-soċjeta' esponenti għalhekk sofriet id-danni bħala konsegwenza tal-aġir tal-intimati jew min minnhom konsistenti fl-iżmontar u abbandun jew trasferiment illegali tal-apparat u attrezzi kollha fuq imsemmija;

12. Illi minkejja illi ġew interpellati, anke permezz ta' protest ġudizzjarju mibgħuta lill-intimati datat 18 ta' Lulju 2008, li kopja tiegħu tinsab hawn annessa, esebita u mmarkata bħala Dok. C, lilhom debitament notifikata, sabiex *inter alia*, iħallsu s-somma minnhom dovuta *in linea* ta' arretrati ta' kera, kif ukoll sabiex jirrimpjazzaw l-apparat mikri lis-soċjeta' intimata liema apparat ġie żmontat u trasferit lil terzi kif fuq premess jew jersqu għall-likwidazzjoni u f'ħlas tad-danni subiti mis-soċjeta' esponenti bħala konsegwenza ta' dan l-aġir abbusiv u illegali, l-intimati baqgħu inadempjenti;

13. Illi l-morożita' fil-ħlas tal-kera, il-ħsarat ikkawżati, u in ġenerali n-nuqqas ta' osservanza tal-kundizzjonijiet tal-lokazzjoni, *oltre* għall-kongedo tal-21 ta' Jannar 2008, għandhom iwasslu għat-terminazzjoni tal-lokazzjoni *de quo*;

14. Illi permezz ta' digriet mogħti fl-1 ta' Settembru 2008 minn dina l-Onorabbli Qorti diversament preseduta, ġew nominati l-Avukat Dr. Renzo Porsella-Flores u l-Prokuratur Legali Louisa Tufigno bħala kuraturi deputati sabiex jirrapreżentaw lill-assenti intimata Nathalie Sammut fl-atti tal-protest ġudizzjarju tat-18 ta' Lulju 2008 u fl-atti kollha sussegwenti;

15. Illi permezz ta' digriet mogħti fl-4 ta' Jannar 2005, dina l-Onorabbli Qorti diversament presjeduta fl-atti tar-rikors fl-ismijiet Avv. Henri Mizzi noe vs Flower Power (Sales) Limited (Rikors Numru 953/04/RCP), preżentement pendenti, ħatret lill-Avukat Dottor Andrew Borg Cardona bħala amministratur provvizorju tas-soċjeta' intimata Flower Power (Sales) Limited.

Jgħidu l-intimati għaliex dina l-Qorti m'għandhiex:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi illi d-depożitu ġudizzjarju magħmul mis-soċjeta' intimata fit-18 ta' Gunju 2008 permezz taċ-ċedola ta' depożitu fl-ismijiet Flower Power (Sales) Limited vs Mediterranean Flower Products Limited (Ċedola Numru 1255/08), huwa irritwali u null u mingħajr ebda effett fil-Liġi;

2. Tiddikjara u tiddeċiedi illi s-soċjeta' intimata hija moruża fil-kera minnha dovuta lis-soċjeta' rikorrenti għall-*garden centre* ġewwa Ta' Qali magħruf bħala 'Flower Power' fis-somma totali ta' tmienja u għoxrin elf, disa' mija u tmenin Ewro (€28,980) kalkolati sal-iskadenza tat-30 ta' Settembru, 2008, jew somma oħra verjuri;

3. Tikkundanna lill-intimati jew min minnhom *in solidum* bejniethom, iħallsu lis-soċjeta' rikorrenti l-imsemmija somma ta' €28,980, jew somma oħra verjuri, *in linea* ta' arretrati ta' kera, b'riserva għall-kumpens għall-okkupazzjoni b'effett mill-1 ta' Ottubru 2008;

4. Tiddikjara u tiddeċiedi illi n-nuqqas ta' manutenzjoni u preservazzjoni, l-iżmontar, rilaxx, tneħħija u t-trasferiment tal-makkinarju u l-apparat konsistenti f'*boilers* u l-impjant tar-*reverse osmosis*, li huma parti mil-lokazzjoni konċessa lis-soċjeta' intimata u di proprjeta' tas-soċjeta' rikorrenti, da parti tas-soċjeta' intimata kif fuq premiss, u li saru mingħajr il-kunsens tas-soċjeta' rikorrenti, huwa aġir abbużiv u bi ksur tal-kundizzjonijiet tal-lokazzjoni, u li b'dan l-aġir is-soċjeta' rikorrenti sofriet id-danni;

Kopja Informali ta' Sentenza

5. Tillikwida, okkorrendo bl-opera ta' periti nominandi, id-danni hekk sofferti mis-soċjeta' rikorrenti in segwitu għar-raba' talba;

6. Tikkundanna lill-intimati jew min minnhom iħallsu lis-soċjeta' rikorrenti d-danni hekk likwidati;

7. Tiddikjara illi l-morozita' fil-ħlas tal-kera, il-ħsarat ikkawżati, u in ġenerali, n-nuqqas ta' osservanza tal-kundizzjonijiet tal-lokazzjoni, *oltre* għall-kongedo tal-21 ta' Jannar 2008, għandhom iwasslu għat-terminazzjoni tal-lokazzjoni;

8. Tiddikjara xolta l-konċessjoni lokatizzja ġia' korrenti a favur tas-soċjeta' intimata kif ikkonfermata fil-kuntratt datat 10 ta' Gunju 1998 (Dok. A1) u sussegwentement modifikata permezz ta' l-iskrittura datata 6 ta' Novembru 2002 (Dok. A2);

9. Tordna li l-intimati jirrilaxxjaw il-pussess tal-*garden centre* ġewwa Ta' Qali magħruf bħala 'Flower Power' bil-konsegwenti reverzjoni tal-istess flimkien ma' l-avvjament, bini, art, benefikati, aċċessorji u l-pertinenzi tiegħu kollha, a favur tas-soċjeta' rikorrenti;

10. Konsegwentement, tiffissa terminu qasir u perentorju sabiex is-soċjeta' intimata tiżgombra mill-imsemmi *garden centre* u tirrilaxxja l-pussess tal-art u bini, benifikati, aċċessorji u l-pertinenzi kollha formanti parti mill-konċessjoni lokatizzja *de quo*;

Bl-ispejjeż, inklużi dawk tal-protest ġudizzjarju datat 18 ta' Lulju 2008 u tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju li qed jiġi ppreżentat kontestwalment, u l-imgħaxijiet legali, kontra l-intimati li jibqgħu minn issa ngunti għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tas-soċjeta' attriċi u l-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata tas-soċjeta' konvenuta Flower Power (Sales) Limited, ipprezentata fit-22 ta' Jannar 2009, li permezz tagħha esponiet:

1. Illi, *in linea* preliminari, teżisti n-nullita' tal-proċeduri odjerni *stante* li s-soċjeta' rikorrenti għandha amministratur provviżorju nominat *ai termini* tal-artikolu 228 tal-Kap. 386 tal-Liġijiet ta' Malta u konsegwentement atti ġudizzjarji f'isem is-soċjeta' rikorrenti jirrikjedu l-awtorizzazzjoni tal-Qorti *ai termini* tal-artikolu 224(2) tal-Kap. 386 tal-Liġijiet ta' Malta, liema awtorizzazzjoni m'hijiex esebta fost id-dokumenti ppreżentati mis-soċjeta' rikorrenti;

2. Illi *inoltre* u *in linea* preliminari wkoll ir-rikors promotur għandu jiġi ddikjarat bħala irritu u null, *stante* li s-soċjeta' intimata għandha amministratur provviżorju *ai termini* tal-Kap. 386 tal-Liġijiet ta' Malta, u konsegwentement atti ġudizzjarji kontra s-soċjeta' intimata jirrikjedu l-awtorizzazzjoni tal-Qorti skond is-surreferit artikolu 224(2) tal-Kap. 386 tal-Liġijiet ta' Malta, liema awtorizzazzjoni m'hijiex esebta fost id-dokumenti ppreżentati mis-soċjeta' intimata;

3. Illi *in linea* preliminari wkoll, u mingħajr preġudizzju għall-eċċezzjonijiet preċedenti, in-nuqqas ta' kompetenza ta' dina l-Onorabbli Qorti *stante* illi l-kirja saret qabel Ġunju 1995 u konsegwentement, huma l-liġijiet speċjali dwar il-kera li għandhom jirregolaw tali kirja;

4. Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, it-talbiet tas-soċjeta' rikorrenti huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jiġu miċhuda bl-ispejjeż kontra l-istess soċjeta' rikorrenti, kif ser jiġi ppruvat aħjar waqt it-trattazzjoni tal-kawża;

5. Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost u fil-mertu, l-ammonti pretiżi m'humiex dovuti u t-talbiet tas-soċjeta' rikorrenti għandhom jiġu miċhuda bl-ispejjeż kontra l-istess soċjeta' rikorrenti.

Bl-ispejjeż.

Kopja Informali ta' Sentenza

Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni mañlufa tas-soċjeta' konvenuta Flower Power (Sales) Limited u l-lista tax-xhieda.

Rat is-sentenza tagħha tal-9 ta' Diċembru 2009 li permezz tiegħu ċaħdet l-ewwel żewġ eċċezzjonijiet tal-konvenut Jason Sammut, Nathalie Sammut u tas-soċjeta konvenuta u l-ewwel eċċezzjoni tal-konvenuta Maria Sammut;

Rat l-affidavits;

Semgħet il-provi;

Rat in-noti;

Rat il-verbal tas-seduta tas-7 ta' Novembru 2011 fejn il-kawża giet differita għas-sentenza;

Ikkunsidrat.

Illi kif jidher mill-att promotur għalkemm it-talba prinċipali tas-soċjeta' attriċi hija li s-soċjeta' konvenuta kisret kundizzjonijiet tal-lokazzjoni bejn il-partijiet, u allura qed titlob l-iżgumbrament tas-soċjeta' konvenuta, hemm diversi talbiet li kollha huma ta' ċerta portata kif ukoll hemm diversi eċċezzjonijiet ta' natura legali li bilfors il-Qorti trid tiegħu konjizzjoni tagħhom.

Illi l-ewwel talba attriċi hija fis-sens illi d-depożitu ġudizzjarju li sar mis-soċjeta' konvenuta li permezz tiegħu giet depożitata l-Qorti l-kera dovuta minnha hija nulla peress li ma gietx offerta kif jitlob l-artikolu 1173 tal-Kodiċi Ċivili. Dwar dan il-punt ftit hemm dubju; l-istess ċedola ta' depożitu tindika li l-ñlas ma ġiex offrut kif jirrikjedi l-artikolu msemmi – *'id-depożitu għandu jsir wara li tigi rrifjutata offerta valida.'* Fiċ-ċedola infatti ġie speċifikat illi s-soċjeta' konvenuta kienet qed issib diffikulta' biex tħallas għal raġunijiet imputabbli lil dik l-attriċi. Madankollu ma kien hemm ebda problema biex għall-anqas hija kienet tibgħat ċekk per eżempju; kieku dak kien jigi rrifjutat allura kien

ikun hemm lok għad-depożitu. Għalhekk l-ewwel talba hija ġustifikata.

Illi l-istess ma hemmx diffikulta' għall-Qorti biex tikkonkludi illi t-tieni u t-tielet talba attriċi huma ġustifikati peress li dawn assolutament ma ġewx ribattuti da parti tal-konvenuti.

Illi r-raba' sas-sitt talba huma fis-sens li s-soċjeta' konvenuta kkawżat danni kbir fil-makkinarju u apparat li kien hemm fil-fond lokat. Is-soċjeta' attriċi pproduċiet ukoll espert tekniku li kkonkluda li l-ħsara tiswa mija u disgħa u erbgħin elf Ewro (€149,000) (fol 49). Anke f'dan ir-rigward, il-Qorti għandha biss quddiemha l-provi mressqa mis-soċjeta' attriċi li ladarba ma ġewx ribattuti b'ebda mod, se jiġu konsidrata provi konkludenti biex it-talbiet fir-rigward jiġu akkolti.

Illi madankollu fir-rigward tal-añhar talbiet li jitolbu x-xoljiment tal-kirja u l-iżgumbrament relattiv, l-eċċezzjoni tal-soċjeta' konvenuta hija fis-sens li din il-Qorti mhijiex kompetenti *rationae materiae* biex tisma' l-kawża iżda huwa l-Bord li Jirregola l-Kera, illi għandu din il-kompetenza.

Illi huwa paċifikament aċċettat illi *l-kompetenza ta' Qorti hi determinata fuq kollox u qabel kull konsiderazzjoni tal-eċċezzjoni mogħtija mit-termini ta' l-azzjoni attriċi. Hu l-att promotur kif intavolat it-talbiet u l-premessi tagħhom li jiffirmaw il-parametri li fihom il-Qorti kellha teżerċita l-ġudizzju tagħha u li allura jiddeterminaw il-kompetenza tagħha; “Frankie Refalo nomine vs Jason Azzopardi et”* (Appell 7 ta' Ottubru 1997).

Illi l-Qorti tal-Appell (**Sede** Inferjuri) elenkat diversi sentenzi fir-rigward fis-sentenza tagħha fl-ismijiet “**Victor Peralta et vs Maria Curmi et**” (8 ta' Ġunju 2005). Hija qalet fost affarijiet oħra illi: *In linea ta' prinċipju ġenerali ġie bosta drabi deċiż illi talba għall-iżgumbrament minħabba vjolazzjoni ta' patt espress jew taċitu kontrattwali kienet tispetta b'kompetenza li t-tribunal ordinarju. Sa mill-bidu nett tal-introduzzjoni tal-liġi (illum il-*

Kapitolu 69) gie ritenut illi dan 'contempla la rilocalione ma non lo scioglimento del contratto di locazione. (sottolinear tal-Qorti). Tale scioglimento e' di competenza della Prim Aula del Corte Civile... Lo sgombramento rientrante nella competenza della Giunta per il Regolamento dei Fitti e' solamente inteso ad impedire la rilocalione. ("Carmela Galea vs Filippo Gatt" – Appell Civili – 1 ta' Gunju 1931). Fl-istess sentenza gew citati ukoll dawn is-sentenzi; Vol. XXXIII p I pagna 685, u 805; "Innocenzo Debattista et vs Giovanni Farrugia" (Appell – 4 ta' Dicembru 1957; "Madeline Muscat vs Lina Edwardson" (Appell Inferjuri – 2 ta' Marzu 1977); "Arthur Fenech vs Michael Vella" (Appell 16 ta' Gunju 1992) u "Rosina Grima vs Joseph Vella proprio et nomine" (Appell 14 ta' April 1997).

Illi huwa pero' importanti li wiehed jissottolineja li dawn is-sentenzi gew decizi qabel l-introduzzjoni tal-Artikolu 1525 fis-sena 2009 u għalhekk illum għandhom valur relattiv ħafna. Dan l-artikolu jgħid fost affarijiet oħra illi:

"Il-Bord li Jirregola l-Kera għandu kompetenza esklussiva li jiddeciedi kwistjonijiet konnessi ma' kirjiet ta' fondi urbani u ta' dar ta' abitazzjoni u ta' fond kummerċjali. Kirjiet oħra jaqgħu taħt il-kompetenza tal-qrati ta' ġurisdizzjoni civili u fil-każ ta' raba' taħt il- Bord dwar il-Kontroll tal-Kiri tar-Raba'."

Illi jidher ċar allura li l-legislatur ried li kwistjonijiet kollha dwar il-kiri jkunu kompetenza tal-Bordijiet rispettivi. Madankollu din il-kawża giet istitwita qabel l-introduzzjoni ta' dak l-Artiklu u allura ma japplikax għaliha.

Illi huwa minnu li huwa mportanti għalhekk għall-fini ta' din il-kawża huwa jekk il-kirja saritx qabel l-1995 għaliex jekk jirrizulta li l-kirja saret wara t-30 ta' Gunju 1995 ossija meta l-kirjiet wara dik id-data ma baqgħux igawdu l-protezzjoni tal-Kap.69 il-Qorti ma jkollhiex għalfejn tidħol f'wisq ħsieb biex tiddeciedi jekk għandiex kompetenza. Madankollu fuq l-iskorta ta' dawn is-sentenzi xorta tista' tiġbed il-konkluzjoni li għandha l-kompetenza għaliex is-soċeta' attriċi qed titlob ix-xoljiment tal-lokazzjoni u mhux li

tirriprendi l-pussess tal-ambjenti lokati fl-istadju tar-rilokazzjoni. Tenut kont ta' dak kollu li gja' ingħad allura huwa rrilevanti jekk il-kirja saritx qabel il-1995 (kif probabbli kien il-każ tenut kont taċ-ċirkostanzi).

Illi stabbilit dan il-Qorti trid allura tindaga jekk hijiex biss is-soċjeta konvenuta li għandha ttrirrispondi għal ħafna mit-talbiet tal-kawża jew inkella il-konvenuti l-oħra humiex ukoll solidament responsabbli. Is-soċjeta' attriċi qed tibbaża t-talba tagħha minħabba l-fatt li l-mejjet George Sammut obbliga ruħu li jħallas id-djun tas-soċjeta' konvenuta f'każ li din tonqos li tagħmel dan. Il-kliem preċiż (dok A2) huwa dan:

“FP (Sales) is hereby guaranteeing jointly and severally the performance of all obligations undertaken by George Sammut pursuant to this agreement. GS is likewise binding himself to satisfy the obligations undertaken by FP should FP fail to satisfy it itself.”

Illi għalhekk fil-fehma tal-Qorti, l-intenzjoni tal-partijiet f'dan il-kuntratt kienet ċara u dan independentement minn kull interpretazzjoni legali. George Sammut intrabat li jagħmel tajjeb għall-obbligazzjonijiet tas-soċjeta' konvenuta kemm-il darba din tonqos. Għalhekk ma hemm ebda indikazzjoni li kien hemm xi solidarjeta' ndikata. Huwa minnu li f'obbligazzjoni kummerċjali, is-solidarjeta' hija preżunta (Art. 115 Kodiċi tal-Kummerċ) madankollu dan japplika meta ma jkunx hemm ftehim xort'oħra skond l-istess artikolu. Huwa ċar għall-Qorti f'dan il-każ li s-solidarjeta' ma tapplikax. Madankollu jirriżulta ukoll ċar mid-dokumenti esebiti li s-soċjeta' konvenuta (fol 232) hija *ormai* falluta u ma tistax tissodisfa l-obbligazzjonijiet tagħha. Għalhekk fuq l-iskorta tal-insenjament indikat fis-sentenza ċitata mill-atturi fin-nota tagħhom (**“Bank of Valletta vs B.G Catering Equipment Company Limited”** – 14 ta' Novembru 2002, Prim' Awla) il-Qorti ma tarax li l-konvenuti jistgħu jipprevalixxu ruħhom mill-benefiċċju tal-eskussjoni *una volta* huma stess ma wettqux l-obbligazzjonijiet tagħhom bħala garanti mhux solidali, indikati fl-istess sentenza bħall-produzzjoni tal-lista tal-ġid tagħhom biex eventwalment tagħmel tajjeb

għad-dejn tas-soċjeta' konvenuta. L-aħwa Sammut huma *prima facie* eredi ta' George Sammut u fil-fatt ma eċċepewx li mhumiex eredi tiegħu. Maria Sammut da parti tagħha kienet ko-parteeċipi fil-komunjoni tal-akkwisti bejnha u żewġha George Sammut u kif sewwa rrimarkat is-soċjeta' attriċi fin-nota tagħha, hija ma ipprevalixxietx ruħha mill-artikolu 1326 tal-Kodiċi Ċivili u pproponiet kawża biex il-ftehim in kwistjoni ma jidholx f'dik il-komunjoni. Għalhekk anke jekk ma kenitx taf bil-ftehim hija tilfet l-opportunita' biex teskludih meta saret taf.

Għal dawn il-motivi l-Qorti tiddeċiedi din il-kawża billi tiċċhad eċċezjonijiet rimanenti tas-soċjeta' konvenuta u tal-konvenuti, u tilqa' t-talbiet kollha attriċi. Għall-fini tat-tielet u s-sitt talba tikkundanna lill-konvenuti solidalment, u għall-fini tal-ħames talba tillikwida d-danni fis-somma ta' mija u disgħa u erbgħin elf Ewro (€149,000), u għalhekk għall-fini tas-sitt talba tikkundanna lill-konvenuti jħallsu dik is-somma lis-soċjeta' attriċi. Għall-fini tal-għaxar talba tipprefiġġi terminu ta' xahar.

L-ispejjeż tal-kawża jithallsu wkoll mill-konvenuti.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----